

ADS-iga liidestumine ja ADS-andmed. Tulevikuplaanid: AKS

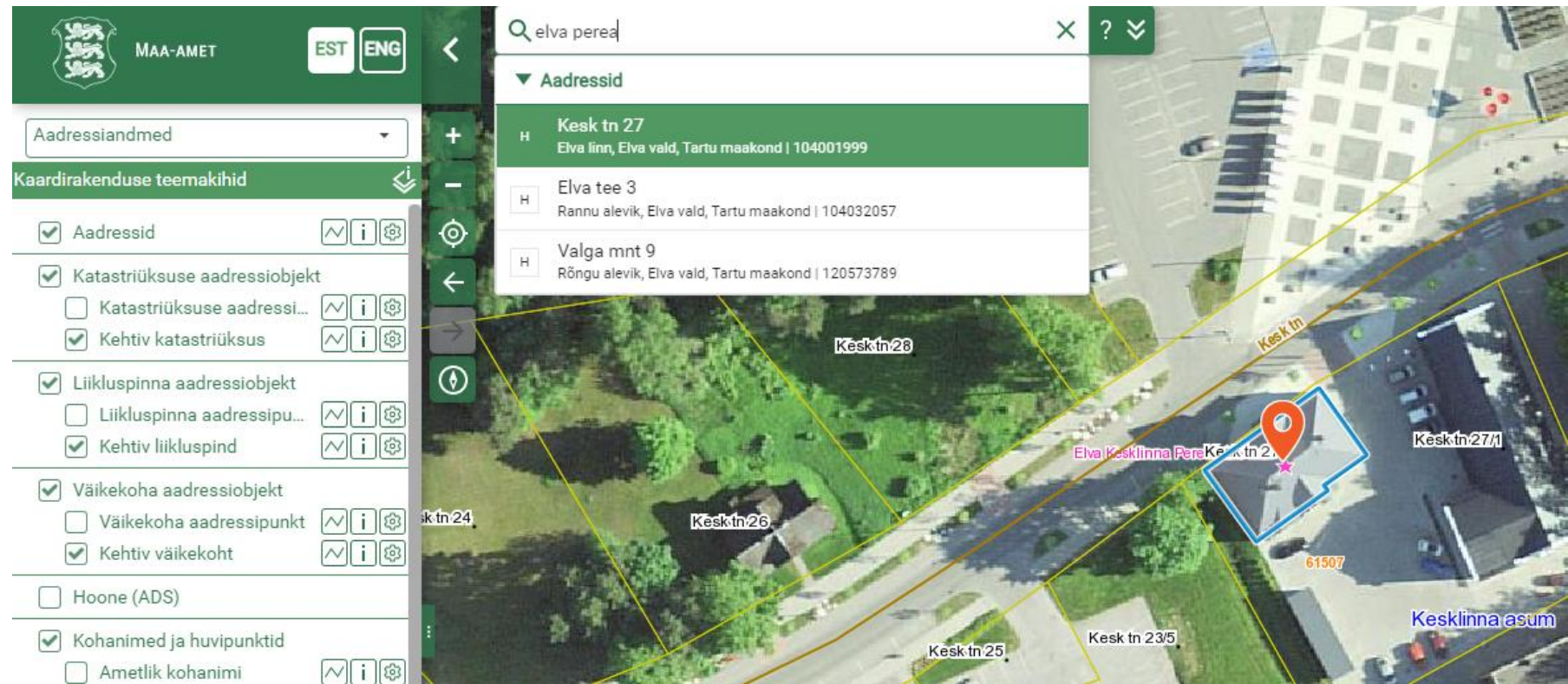
In-ADS-i infopäev

31.05.2022

Milleks ADS?

- **Asukohaandmed** on kättesaadavad ühest kohast.
- **Ühtsed reeglid** aadresside määramiseks ja töötlemiseks.

Aadressid on objektidega ruumiliselt seotud. Järjest rikkalikumad andmed.

Liidestumise nõue ja võimalus

- RAS-i ja AVTS-ist tuleneb liidestumise kohustus avalikule sektorile.
- Ka erasektoril on **võimalus tasuta** liidestuda.
- **X-tee** teenused: [ADS X-tee teenused](#)
- Andmed on tasuta alla laetavad: <https://xgis.maaamet.ee/adsavalik/>
(väljavõtete sisu täieneb RAAS-3 käigus)
- Peatselt valmib ka kaasajastatud liidestumise juhend.
- Kogu teabe ADS-i kohta hoiame värskena Maa-ameti Geoportaaalis: <https://geoportaal.maaamet.ee/est/Ruumiandmed/Aadressiandmed-p112.html>

RAAS-3 käimasolev ADS-i arendus valmib juunis

- **Primaarobjekti** arvutus.
- Lisandub tunnus „**tehniline**“ (saab välistada nn tehnilist laadi aadresse – nt teede, raudteede jm taristuobjektide aadresse).
- Teenustesse lisandub objekti **äriregistri ja kinnistusraamatu seoste info**.
- **Seotud objektide** kohta antakse rohkem infot, st võimalik on pärida kogu objektiperekonda.
- **POI-de (huvipunktide)** rohkem andmeid (nt huvipunkti nime alias, tüübi info jmt).
- **Mitteametlike piirkondade** käsitlemist on täiendatud, 1 - osavald, 2 - väikesaar, 3 - linnaosa, 4 - asum, 5 – kvartal. (Nimed koos aliastega).

AKS

Asukohaandmed ühest kohast

ADS

Aadressiandmed

KNR

Kohanimeandmed

POI

Huvipunktid

AKS-i teenused

In-ADS (integreeritav otsing); GeKo (geokodeerimine); X-tee; avalikud teenused; sh mobiilis; X-GISi rakendused ja kaardikihid

Ruumiandmete seaduse eelnõu sõnastus:

§ 39. Aadresside ja kohanimede süsteem

(1) Aadresside ja kohanimede süsteem on organisatsiooniliste, tehniliste ja õiguslike vahendite raamistik, mis tagab aadressiobjektide ja kohanimede ühese identifitseerimise nii nende asukohas kui ka eri andmekogudes ning koha-aadresside ja kohanimede määramise, aadressiandmete ja kohanimede töötlemise ühtse korralduse.

(2) Aadresside ja kohanimede süsteem on ruumiandmete infrastruktuuri alus ja kindlustab andmekogude pidamist.

... §39 jätk

(3) Aadresside ja kohanime süsteem (lühend: AKS; edaspidi *süsteem*) koosneb:

1) aadressikujule, *kohanime kujule*, koha-aadressi määramisele, *kohanime määramisele*, aadressiandmete esitajale, aadresside ja kohanime süsteemi ~~infosüsteemi~~ vastutavale töötlejale ning aadressitoimingule ja *kohanimotoimingutele* esitatavatest nõuetest.

2) Aadresside ja kohanime süsteemi infosüsteemist (*AKS-i infosüsteem*)

(4) AKS-i infosüsteem koosneb:

- 1) Aadressiregistrist (ADS)
- 2) Kohanimeregistrist (KNR)
- 3) Avaliku huviobjekti registrist (POI)

Vajadused

Huvilised

turvavaldkond, ehitusvaldkond,
kultuurivaldkond, erasektor,
õhinapõhised, ...

Nõuded

INSPIRE, avaandmed,
kvaliteedijuhtimine, tehnilised (nt
turva, Oraclevabaks jne)

Tahe teha parimat

andmete sidusus, rikastatud andmed, kvaliteet, arenguhüpe, nutiseadmed,
liitreaalsus, ligipääsuandmed, digipööre, rohepööre, kratid ja robotid, ...

AKS-i sammud

- AKS visioon 2021;
- RAAS-3 2021-2022; AKS-i ettevalmistustööd;
- AKS-i ärianalüüs valmib 2023 alguses;
- Seaduste (RAS ja KNS ...) muutmine + AKS-i põhimäärus;
- **AKS projekt 2023-2027;**
 - Arendus jaotub vähemalt 8 alametapiks. Juurutatakse järk-järgult. Tarbijate jaoks võimalikult vähe häiringuid.
 - Andmehõiveprojekt (väravate asukohad, hoonete sissepääsud, korrused jmt).

Peamised uuendused

- 3D andmed, visualiseerimine;
- Ligipääsetavus (postikapid, väravad, ukSED, korrused, sh robotitele ja droonidele);
- Rikastatud andmed andmekogudega (post, töötamise register jne), raamatukogudega, arhiividega jne;
- Multimeedia andmed (pildid, fotod, videod, helifailid);
- Ekspertide töölaud (andmete „liivakast“, hõivatud andmete eeltööd);
- Rühmaandmete töötlus;
- Mitme liigi võimekus;
- Isejuhendavad vestluskratid;
- Rahvahanke, andmehõive abivahendid.

Aitäh!

Mall Leht